

Grond potenzial per energias regenerablas en il Grischun

■ (cc) In studi ch'è vegnì fatg per incumbensa da l'Uffizi chantunal d'energia e da traffic mussa per il Grischun in potenzial supplementar realistic da var 600 uras da gigawatt electricitad per onn producidas sin basa d'energias regenerablas, pia senza forza idraulica gronda. La fotovoltaica ed ils implants eroelectrics han ils potenzials ils pli gronds. Actualmain vegnan producidas en il Grischun circa 600 uras da gigawatt (600 milliuns uras da kilowatt) electricitad per onn sin basa d'energias regenerablas, pia senza forza

idraulica gronda. Bundant 90 pertschient da quellas derivan d'ovras idraulicas pitschnas che han ina prestaziun da fin a 10 megawatts, 5 pertschient da l'ovra da laina a Domat e 3 pertschient dal stabiliment per arder ruments a Trimis. Ils ulteriurs 2 pertschient èn reparitids sin ils implants fotovoltaics, las serenas ed ils implants da biogas.

Il potenzial realistic da producir electricitad supplementara sin basa d'energias regenerablas dependa en emprima lingia da la disponibladad da las singulas resursas (p. ex. irradiaziun dal sulegl, vent, bio-

massa). Ultra da quai influenzeschan factors ecologics, tecnicos, economics e politics la dimensiun dal potenzial (p. ex. la protecciun da la natira e da la patria, posiziuns periferas, la mancanza d'infrastructuras). Resguardond quests factors datti en il Grischun – tenor il studi ch'è vegnì fatg per incumbensa da l'uffizi d'energia e da traffic – fin l'onn 2035 in potenzial supplementar da 600 uras da gigawatt electricitad che pon vegnir producidas sin basa d'energias regenerablas, pia senza forza idraulica gronda. En quest connex represchentan la fotovoltaica e

l'energia dal vent cun mintgamai circa 200 uras da gigawatt sco er las ovras idraulicas pitschnas cun circa 135 uras da gigawatt ils potenzials ils pli gronds.

Resguardond las ponderaziuns davart ils custs ed il niz vegn il studi a la conclusiun ch'ils implants eroelectrics e las ovras idraulicas betg problematicas per l'ecologia cun ina prestaziun installada d'almain in megawatt duain vegnir construids cun prioritad. Ina promoziun supplementara da la fotovoltaica tras ulteriurs impuls e la realisabladad da la geotermia idrotermala profunda en la Val dal Rain grischuna duain medemamain vegnir examinadas.

Il Grischun extenda ses program da promoziun

Circa la mesadad da tut las energias vegn duvrada per stgaurar aua e per producir aua chauda en edifizis. Edifizis vegls han in grond potenzial areguard l'effizienz. Cun ina sanaziun totala pon vegnir spargnads bundant 50 pertschient da l'energia duvrada per stgaurar.

Per augmentar la motivaziun per sanaziuns energeticas totalas d'edifizis existents vegn redublà il bonus chantunal per sanaziuns totalas d'actualmain 50 pertschient – en quai che riguarda la summa da promoziun dal program naziunal d'edifizis – a 100 pertschient. Medemamain vegnan augmentadas considerablmain las contribuziuns per promover implants solars termics, pumpas a chalur, ventilaziuns controlladas e raits da chalur a distanza. La finala survegnan er patruns che construeschan chasas da Minergie-P e da Minergie-A in sustegn finanziel ch'è circa 50 pertschient pli grond ch'avant.

Il Grischun ha in potenzial supplementar da var 600 uras da gigawatt electricitad per onn producidas sin basa d'energias regenerablas, senza forza idraulica gronda. Ier han preschentà il studi: Jürg Kappeler, Mario Cavigelli ed Erich Büsser (da sanester).

FOTO Y. BÜRKL